

Carlsberg gjorde sit indtog i Indien i 2007 og er i dag den tredjestørste bryggerikoncern i landet med dets i alt syv bryggerier. Inden bryggeriernes øl kan sælges til forbrugerne - som her på gaden i Mumbai - skal bryggerierne agere i en stærkt reguleret indisk ølindustri. Personerne på billedet har ikke relation til bestikkelsessagen i Carlsberg. Foto: Ali Monis Naqvi

Hidtil ukendt forløb i korruptionssag vækker kritik: »Det underminerer tilliden til myndighederne«

Af Henrik Jensen hejs@berlingske.dk,
Jakob Chor jakc@berlingske.dk,
og Michael Lund mlun@berlingske.dk

En dansk ambassadør gik direkte til Carlsbergs ledelse med en whistleblowers tip om mulige ulovligheder i koncernens indiske datterselskab. Forløbet vækker opmærksomhed, og det er der særligt én grund til.

Kan borgere stole på, at deres navn ikke bliver videregivet som det allerførste, når de henvender sig til danske myndigheder med et tip om mulige ulovligheder?

Spørgsmålet rejser sig, efter at Berlingske tirsdag kunne afdække, at den danske ambassadør i Singapore lækkede navnet på en whistleblower, som advarede om mulige ulovligheder i bryggeriet Carlsbergs indiske datterselskab, til selv samme bryggeris hovedkontor.

Ifølge Jesper Olsen, næstformand i Transparency Internationals danske afdeling, rejser sagen et grundlæggende spørgsmål om, hvorvidt man kan stole på danske myndigheders håndtering af følsomme sager.

»Det er helt fundamentalt, at man burde kunne garantere anonymitet til en person, som henvender sig med informationer om mulige ulovligheder. Det underminerer tilliden til myndighederne, hvis man ikke kan regne med det,« siger Jesper Olsen.

Ganske opsigtsvækkende var det Carlsbergs mangeårige partner i Indien, forretningsmanden C. P. Khetan, som i sommeren 2019 henvendte til den danske ambassade i Singapore for at gøre opmærksom på mulige lovbrud.

I en e-mail anmodede partneren om et møde med ambassadør Dorte Bech Vizard, fordi han ville gøre opmærksom på forhold i Carlsberg, »som kunne kræve, at man orienterede myndighederne i Danmark og Singapore«. Allerede samme dag videregav hun henvendelsen og identiteten på forretningspartneren til Carlsbergs danske hovedkontor. Desuden efterspurgte hun råd fra Carlsberg til håndteringen af sagen.

På det efterfølgende møde advarede forretningspartneren om korruption i bryggeriets indiske datterselskab og efterspurgte en anonym danske whistleblowerordning.

> »Hvis man får den type henvendelse, skal man viderebringe den til rette myndighed og lade dem kigge på sagen.«
>
> **KARINA LORENTZEN DEHNHARD**, SFS RETSORDFØRER

Ifølge Berlingskes oplysninger var forretningspartneren ikke klar over, at Udenrigsministeriet videregav hans identitet og henvendelse til Carlsberg. Og hvis det står til troende, er sagen alvorlig, siger Jesper Olsen fra Transparency.

»Hvis ambassaden ikke har fortalt whistlebloweren, at man orienterede Carlsberg om sagen, sidder man tilbage med en fornemmelse af, at man har varetaget en dansk virksomheds interesser over vores fælles interesse i, at man trygt kan gå til danske myndigheder med informationer om mulige ulovligheder,« siger han.

Samlet set rejser sagen debatten om, at der er brug for en fælles dansk whistleblowerordning på tværs af hele det statslige område, lyder det fra Transparency.

Ministerium står fast

På Christiansborg vækker sagen opsigt.

SFs retsordfører, Karina Lorentzen Dehnhardt, mener, at forløbet i den aktuelle sag vidner om en »bekymrende praksis«.

»Hvis man får den type henvendelse, skal man viderebringe den til rette myndighed og lade dem kigge på sagen. Om Carlsberg på et senere tidspunkt skal orienteres om sagen, må den relevante myndighed så afgøre. Det bør selvfølgelig ikke være det første, man gør fra ambassadens side,« siger hun.

Hun bakkes op af Enhedslistens retsordfører, Rosa Lund, der også stiller sig kritisk over for ambassadens ageren i sagen. Hun hæfter sig ved, at sagen efter at være blevet lagt ned nu er givet videre til bagmandspolitiet:

»Det var da kun på tide,« konstaterer hun.

Udenrigsministeriet har tidligere forklaret, at mødet med Carlsbergs forretningspartner særligt handlede om den kommercielle konflikt, som Carlsberg og partneren er involveret i.

Allerede i 2017 blev ambassaden orienteret om konflikten, og derfor var det helt naturligt at videregive henvendelsen til Carlsberg, lød forklaringen. Samtidig har ministeriet oplyst, at forretningspartneren kom med en række påstande på mødet med ambassadøren, men at han ikke ønskede at fremlægge dokumentation, og at man derfor ikke gik videre med sagen.

Ambassadøren har ikke ønsket at udtale sig til Berlingske om sagen, men har henvist til Udenrigsministeriets pressetjeneste.

I et skriftligt svar gentager Udenrigsministeriet dets tidligere svar i sagen.

»Som tidligere oplyst, er det Udenrigsministeriets vurdering, at ambassadens dialog med Carlsberg ikke var i strid med Udenrigsministeriets retningslinjer om anti-korruption. Ambassadøren oplyste på mødet om forpligtelsen til at indrapportere korruption, men vedkommende ønskede ikke at fremlægge dokumentation,« lyder det.

Selv om sagen er håndteret efter bogen, vil ministeriet præcisere sine retningslinjer på området. Præcist hvordan er endnu uvist.

»Arbejdet med at præcisere ministeriets retningslinjer på området er endnu ikke afsluttet,« oplyser ministeriets presseafdeling.

Allerede i efteråret afdækkede Berlingske, at ledende medarbejdere - herunder et bestyrelsesmedlem - i Carlsbergs indiske datterselskab systematisk betalte embedsmænd penge under bordet.

Beskyldninger fra Carlsbergs forretningspartner C. P. Khetan taler dermed ind i en eksisterende sag om mulige ulovligheder i den indiske del af bryggeriets forretning.

Selv ser Carlsberg anklagerne fra partneren som forbundet med parternes konflikt, hvor et større millionbeløb er på spil, og bryggeriet har oplyst, at partneren har »besluttet at sprede en række vidtrækkende anklager til forskellige myndigheder«.

SØIK er i gang med at undersøge, hvorvidt der er grundlag for at åbne en egentlig efterforskning af forholdene i Carlsbergs indiske datterselskab.